

sinn - an dat ass elo och schonn eng Zäit-chen hier, geschwënn aacht Joer, aacht an en halleft Joer - hat ech deemools en éischten Train hei virgestallt vun enger ganzer Partie Konventiounen, déi zum haarde Kär zum Deel gehéieren, fir ze soen: Hei, mir si beim haarde Kär derbäi.

Wéi mer dunn den Audit gemaach hu vum BIT iwwert d'Gewerbeinspektionsreform - op déi mer jo nach den nächsten Donneschdeg vill méi aginn, duerfir ginn ech haut net dorobber an -, huet an deem Buch, wat de BIT eis déilvréiert huet, de BIT gesot: Dir sollt och Äre Kär vu Konventiounen ausweiden. An en huet eis selwer op eng Partie Konventiounen opmierksam gemaach, wou hie frou wär wa mer se géife ratifizéieren. Esou ass déi dote Lëscht zustane komm.

Dir kritt selbstverständlech - ech hunn déi net am Kapp - déi aner 90 Konventiounen, wou mer da kënne kucke wat fir eng et sinn oder net. Do, wou ech muss soen, Här Castegnaro, wou ech elo frou gewiescht wär, wann Der mat Ärer gudder Iddi éischer komm wäert, nämlech am Kader vun der Diskussioun an der Chamber, dat ass effektiv d'N°187, dass een déi hätt kënnen analyséieren, ob een déi nach hätt kënnen als Amendement mathuelen oder net. Mir wäerten „inhouse“ eng Analys dovunner maachen, zesumme mat der Gewerbeinspektioun, iwwert d'187. Wann da vläicht an engem Gesetz zur Sécurité-santé an enger spéiderer Phas sech dat maache léisst, géife mer da selbstverständlech och d'187 berücksichtegen.

Wéi gesot, Är Iddi kënt gutt un. Si kënt vläicht e bësse spéit, mä am Liewen ass et ni ze spéit, fir guttzemaachen. Ech sinn elo emol frou, wa mer haut déi dote vill Konventiounen stëmmen. Wéi gesot, dat gött zu Genève als ganz gudde positiven Akt fir Lëtzebuerg gesinn, well se och ëmmer frou si wann déi Industrielänner - déi al Länner, deenen et eigentlech gutt geet - nach ëmmer mat der OIT zesummeschaffen, a wann d'OIT net esou ausgesäit wéi wann et just eng wär, déi mat Drëttweltlänner géif zesummeschaffen, an déi al, traditionell Länner géifen net méi richteg un déi OIT gleewen.

Ech mengen, mir Lëtzebuerger hunn ëmmer versicht ze beweisen, dass mer dru glee- wen. Et war och duerfir een Element, dass mer versicht hunn den Här Somavía op Lëtzebuerg ze kréien, deen och vum Premier empfaange gouf. Ech sinn och sou- guer ganz houfreg, soen ech, am Numm vun der Lëtzebuerger Regierung, dass dëst Joer wäert de Premierminister ee vun den Haaptriedner sinn zu Genève, wann déi nächst Konferenz do ass. Do freeë mer eis schonn drop. Ech soen lech duerfir Merci fir déi Unanimitéit hei an der Chamber.

» **Une voix.** - Très bien!

» **M. le Président.** - Merci, Här Minister. Mir kommen dann zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 5240.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

De Projet de loi 5240 ass mat 59 Jo- Stëmmen ugehall.

Ont voté oui: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen (par Mme Martine Stein-Mergen), MM. Marcel Glesener, Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen, Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry (par M. Roland Schreiner), John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err (par Mme Claudia Dall'Agnol), MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Schneider;

M. Xavier Bettel, Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Colette Flesch (par M. Xavier Bettel), MM. Charles Goerens, Henri Grethen (par M. Carlo Wagner), Paul Helmingier, Alexandre Krieps, Claude Meisch et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Félix Braz, Camille Gira, Jean Huss, Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

MM. Gast Gibéryen (par M. Robert Mehlen), Jacques-Yves Henckes et Robert Mehlen;

M. Aly Jaerling.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Esou ass et décidéiert.

Mir kommen dann zum Projet de loi 5242 iwwert d'Schafung vun engem Comité permanent du travail et de l'emploi. D'Rie- dezäit ass nom Modell 1 festgeluecht.

» **Une voix.** - Da loosse mer den Här Glesener nach eng Kéier kommen.

» **Une autre voix.** - Hei do ass en!

» **M. le Président.** - Här Glesener, Dir hutt d'Wuert als Rapporteur.

7. 5242 - Projet de loi portant création d'un Comité permanent du travail et de l'emploi et d'une instance de conciliation individuelle et portant ajout d'un titre V au Livre VI du Code du Travail

Rapport de la Commission du Travail et de l'Emploi

» **M. Marcel Glesener (CSV), rap- porteur.** - Merci, Här President, fir d'Wuert. Et ass esou, dass mer elo de Projet 5242 hei diskutéieren an analyséieren an dann, hoffen ech, mat enger breeder Majoritéit kënnen ofstëmmen. Den Aarbechtsminister huet elo grad gesot, dat wat mer elo virdrun hei diskutéiert hunn, dat wär esou e bëssen den Apéritif gewiescht an den Haaptplat géif en dann d'nächst Woch bei der Reform vun der ITM hei weiderféieren. Ech géif soen, dass dëse Projet, dee mer elo dis- kutéieren, vläicht genausou vill Importenz huet, wéi de Projet iwwert d'Reform vun der ITM.

(Interruptions diverses)

» **M. le Président.** - Dir hutt d'Wuert, Här Glesener.

» **M. Marcel Glesener (CSV), rap- porteur.** - Merci. Ech hu gesot, dass dëse Projet, dee mer elo diskutéieren, vläicht vun der Wichtigkeet deem vun der ITM net nosteet. Dat als Virbemierkung.

Dir kënt lech erënneren, virun enger décker Woch hate mer hei, net déi éischte Kéier, mä erëm eng Kéier een Débat iwwert de Chômage an iwwert d'Aarbechtsloseg- keet. An erëm eng Kéier ass et zum Virschäi komm, dass et net eleng d'Kompetenz vum Aarbechtsminister ass, fir den Aarbechts- maart an de Grëff ze kréien, fir d'Vollbe- schäftegung ze realiséieren, fir d'Aar- bechtslosegkeet däitlech ofzesenken, mä dass déi ganz Problematik ëm den Emploi eng Aufgab ass, déi déi gesamt Regierung an eng Rei vu Ministère betrëfft.

Méi wéi eng Kéier ass och hei op dëser Plaz zum Ausdrock bruecht ginn, dass et misst een institutionellt Gremium gi vun enger Rei vu Ministère zesumme mat de Sozial- partner, woubäi Aarbechtsminister, Wirt- schaft, Educatioun, Sécurité sociale haapt- sächlech zesumme misste permanent déi ganz Situatioun zu Lëtzebuerg iwwerwa- chen an deemtsprechend der Chamber Propositione maachen, wéi een der Jugend méi Chancë gött, eng Aarbechts- plaz ze fannen, d'Froe vu Qualifikatioun, déi ubruecht sinn opgrond vun neien Aar- bechtsplazen, déi geschaf ginn.

Mir wëssen haut nach net genau, wellech Aarbechtsplazen a fënnef Joer geschaf ginn a wellech Qualifikatiounen dann nout- wendeg sinn. Mä wann déi Aarbechtsplaze bis geschaf sinn a mir hunn deement- spriechend net virdrun hei reagéiert, dann däerfe mer eis net wonneren, dass de Chômage hei zu Lëtzebuerg wiisst a vill Leit a jonk Leit, déi hei zu Lëtzebuerg wunnen, keng Chance hunn, op déi Aarbechtsplazen ze kommen. Dat sinn emol eis Virbemier- kungen.

Dee Projet schaaft elo de Comité permanent du travail et de l'emploi an e gött der ITM eng nei Dimensioun, celle d'une instance de conciliation individuelle. Ech kommen duerno, wann ech e bëssen an d'Aufgabe vun deem Comité permanent aginn, op dat zrëck, wat ech virdu gesot hunn. Et gesäit een, wann een dann och d'Zesumme- setzung an d'Kompetenze vun deem Comité analyséiert, wéi richteg dat ass, wat ech virdu gesot hunn, a wéi noutwendeg

dat ass, dass mer dee Comité permanent du travail et de l'emploi elo endgülteg schafen.

Dann eng aner Virbemierkung. De Moment bestinn zwou ähnlech Institutiounen hei zu Lëtzebuerg. Dat eent ass de Comité consul- tatif tripartite. Deen ass 1983 agefouert ginn. En huet awer keng legal Basis, a säit 1997 ass dee Comité net méi zesumme- komm.

Dann hu mer de Comité permanent de l'emploi. Dee funktionéiert, mä deen huet awer wäitgehend net déi Kompetenzen, déi noutwendeg sinn, fir haut de Problem vum Chômage an de Grëff ze kréien, wéi deen, dee mer elo schafen, deen neie Comité permanent du travail et de l'emploi.

Den Ausgangspunkt vun dësem Projet war den Audit vun 2002 vun der OIT am Ze- sammenhang mat der Reform vun der Ge- werbeinspektioun. D'nächst Woch gi mer méi an den Detail. Si hunn zwou Saache ge- sot:

Éischstens emol musst Der der Gewerbe- inspektioun eng nei Dimensioun ginn, an zwar hir, zousätzlech zu der Kontroll vun dem Anhale vun de Bestëmmunge Sécher- heet-Aarbecht, och d'Méiglechkeet ginn, preventiv kënnen ze wirken, fir méiglech Konflikter, individuell Konflikter aus der Welt ze schafen, dass déi net sollen entstoen.

Déi Instance de conciliation individuelle ass ee Resultat vun deene Virschléi vun der OIT. Doriwwer eraus huet d'OIT gesot: Wann een Är Entwécklung hei kuckt um Aarbechts- maart, da ginn déi Institutiounen net duer, an et muss eng besser Zesummewirkung geschéien tëscht deenen eenzelne Mi- nistèren, déi decisiv sinn - ech hu se virdrun opgefouert -, a Form vun enger institutio- neller Institutioun.

Opgrond vun deem huet den Aarbechts- minister mat de Sozialpartner en Dialog ge- fouert, fir déi zwou Recommandatiounen do zu engem Zil ze bréngen. Dat ass geschitt an engem Avant-projet. De Minister ass an déi zoustänneg Chamberskommissioun komm, well mer der Meenung waren, dass och d'Chamber hir Responsabilitéit an deene Froe misst iwwerhuelen. Aus deene Consultatiounen ass dann ee Projet de loi ginn, deen de Minister den 18. November 2003 déposéiert huet.

Ech ginn elo net op déi legislativ Prozedur an - wéi a wéini déi eenzel Avisë vun de Beruffschambere komm sinn, wat se gesot hunn -, déi Dir a mengem schrëftleche Bericht gesinn hutt. Alleguerten d'Beruffs- chambere ware positiv, mat enger Rei vun zousätzleche Wënsch, op déi ech och net aginn. Déi fannt Der am schrëftleche Bericht. Mir hunn zu engem groussen Deel an eiser Kommissioun deene Wënsch Rech- nung gedroen, esou wäit se realiséierbar waren.

De Statsrot huet och eng ganz Rei vu Sug- gestiounen gemaach iwwert d'Zesumme- setzung an iwwert d'Mandat vun deem Comité permanent du travail et de l'emploi. Zu engem groussen Deel si mer och op déi zwee Avisë vum Statsrot agaangen. Dee leschten Avis vum Statsrot ass eis den 12. Dezember 2006 virgeluecht ginn. Dir fannt all déi Objectiounen, déi virbruecht gi sinn, am Detail op véier Säiten a mengem Rapport vun der Säit 6, 7 an 8.

Do fannt Der wéi d'Kommissioun dat an engem ganz konstruktiven Débat gemaach huet. Ech wëll do nach eng Kéier de Mem- bere vun der Kommissioun Merci soen; dat war wierklech flott, do ze schaffen zu deem Projet do, a mir haten u sech ni Problemer. Et huet een och net gespuert, dass iergend- wéi eng Majoritéit oder eng Opposition hei an der Chamber wier. Am Kontext vun deem Projet do hu mer ganz konstruktiv zesum- megeschafft an ech soen och virun allem den Oppositionspolitiker Merci, déi an där Kommissioun ganz konstruktiv, wéi ech gesot hunn, matgewierkt hunn.

Mir konnten dann och, nodeem mer all déi Objectiounen - déi fannt Der am Detail wéi gesot a mengem schrëftleche Bericht - aus der Welt geschaf hunn, dee Projet, deen Texte coordonné, op deen ech wëll ganz kuerz agoen, op den Instanzewee ginn, an dee Rapport ass dann och unanime an der zoustänneger Kommissioun ugehall ginn.

Mir waren alleguer averstane mat deem neien Text, deen awer och anescht aus- gesäit wéi deen éischten. Dat ass och en Zeechen, dass mer dat an der Chamber seriö gemaach hunn. Deen Text geet anescht eraus, wéi en erakomm ass an d'Chamber. En ass am Zesummespill mam Aarbechtsminister geännert ginn, an dat huet dann dozou gefouert, dass mer eis op folgenden Text eenegen.

Dir fannt am Artikel 1 vum Texte coordonné, op der Säit 9 vum schrëftleche Bericht, d'Aufgabe vun deem Comité permanent de

l'emploi, an zwar steet dodran, dass dee Comité d'Aufgab huet «d'examiner réguliè- rement la situation en matière a) d'emploi et de chômage, b) de conditions de travail, de sécurité et de santé des travailleurs».

Et ass also e Comité, deen en permanence den Aarbechtsmaart soll iwwerwaachen, an net nëmmen eleng iwwerwaachen, mä virun allem awer och opgrond vun deenen Examen, déi e mécht, der Regierung an och der Chamber ganz konkret Propositione soll maachen, wa Problemer entstinn, wéi déi Problemer um Aarbechtsmaart, Pro- blemer vu Qualifikatioun, Problemer vum Chômage des jeunes, Problemer, déi esou entstinn opgrond vun der Laangzäit- arbechtslosegkeet, vun der Aarbechts- losegkeet vun eelere Leit, fir déi Problemer ze regléieren an an de Grëff ze kréien.

Dir gesitt also, et ass och dat d'Resultat vun engem Wonsch, dee virun zwou Wochen hei abruecht ginn ass, vu Säite vum John Castegnaro an am Numm vu ville Kolleegen hei, wou gesot ginn ass: Et geet net duer, dass mer all Joer en Débat hei féieren a fest- stellen, dass esou vill Aarbechtsplaze geschaf gi sinn. Wat fir eng Aarbechtsplaze sinn dat? Wéi sinn d'Qualifikatiounen an esou weider an esou fort? Dee Comité kritt déi Aufgab, dat konkret a permanent ze iwwerwaachen an zesumme mat de So- zialpartner och d'Chamber mat anze- schléissen, fir Léisungen ze fannen. Mir hoffen, dass mer domat de Chômage besser an de Grëff kréien, a ville Mënschen a jonke Leit virun allem och déi Qualifikatiounen kënne ginn, dass se apte sinn an eng Chance hunn, op deenen nei geschafenen Aarbechtsplazen de Wee ze fannen.

An den Artikele geet den Text an den Detail dovunner an, wéi de Comité ze fonction- néieren huet a wellech Aufgaben e ganz konkret ze erfëllen huet. Ech ginn elo net an den Detail an, Dir fannt dat an dem Artikel 51.1.

Da kënt een Artikel, dee ganz wichteg ass. Dat ass och d'Resultat vun eisen Iwwer- leeungen an eise Virstellungen an der Kommissioun, nämlech d'Zesummesetzung vun deem Comité. Dat ënnersträicht dat, wat ech virdu gesot hunn, dass mer endlech een institutionellt Gremium kréien, wou net ee Minister esou heiansdo an Aarbechts- kommissiounen mat anere Ministèren zesum- meschafft, mä hei sinn effektiv nieft dem Aarbechtsminister dräi Memberen aus der Regierung, dräi Ministère vertrueden, an zwar de Minister vun der Economie, de Minister vun der Éducation nationale, de Minister vun der Sécurité sociale an er- gänzend d'Fonction publique an d'Réforme administrative ainsi que l'Égalité des chances.

Dir gesitt also, dat gött en Instrument, wat wierklech eng grouss Kompetenz, eng grouss Bedeitung kritt. Dat huet bis elo gefeelt, een Zesummespill an Zesumme- wierke vun deene fënnef Ministère am Zesammenhang vun deem grouse Pro- blem Aarbecht.

Déi aner Artikele gesinn da vir, wéi dee Comité do fonctionnéiert, wéi oft e muss ageruff ginn. Wéinstens zweemol am Joer muss en en Exame maachen, eng Analys maachen, konkret Propositione maachen, e Rapport maachen, dee mer dann och d'Méiglechkeet hunn, hei an der Chamber ze diskutéieren.

Ech sinn der Meenung, dass och déi Aar- becht vun deem Comité - dat wäert och ge- schéien - intensiv an den zoustännge Chamberskommissiounen vum Parlament zur Sprooch kënt, ka berode ginn, esou dass mer kënne mat awierken an där respon- sabeler Haltung, déi mer als Chamber ze huelen hu par rapport zu all deene Pro- blemer am Zesammenhang vum Aarbechts- maart.

Kolleeginnen a Kolleegen, dass sinn elo déi wesentlech Aspekter vun deem nei ge- schafenen Organ. Ech huelen un, dass ech däitlech genuch war, fir dass Dir verstitt, dass dat do schonn eng grouss Ännerung ass an der Sozialgeschichte a mat Sécherheet mer een Instrument eis schafen, duerch dat mer méi Chancë wäerte kréien, fir déi ganz grouss Problemer an de Grëff ze kréien, déi och während deenen nächste Jorzénkten hei zu Lëtzebuerg sech wäerte presen- téieren, well mer och gesinn, dass d'Situa- tioun um Aarbechtsmaart nach ëmmer ganz prekär ass.

Da kommen ech zum leschte Punkt vun deem Projet. Dat ass, wat ech virdu gesot hunn: Och opgrond vun engem Audit vun der OIT ass d'Resultat déi nei Dimensioun, déi nei Schafung vun der Mediation, déi elo am Kader vun deem Gesetz an der ITM soll fon- tionnéieren, fir Konflikter ze verhënneren.

Et gesäit een, dass dat wierklech e klenge Comité ass, deen och d'Méiglechkeet huet,

ganz konkret kënnen ze conciliéieren, fir individuell Konflikter aus der Welt ze schafen. De President, dee kënnt aus dem Personal vun der Gewerbeinspektioun a gëtt assistéiert vun engem Vertrieeder vun de representative Gewerkschaften an engem Vertrieeder vun den Arbeitgeber. Et ass also kee Waasserkapp, et ass ee ganz klengt Gremium, wat och duerch déi Klengheet, déi et huet, an och duerch déi Kompetenzen à même ass, effektiv mediativ ze wierken, fir méiglech Konflikter aus der Welt ze schafen.

Kolleginnen a Kollegen, et huet zwar elo e bësse méi laang gedauert, wéi ech mer dat virgestallt hat, mä ech wollt e bëssen an den Detail goen, fir eis d'Importenz kloerzemaache vun deem Projet hei, wat och ee Plein ass vun deenen aarbechtsrechtleche Bestëmmungen, déi mer elo haut de Mëtteg an déi nächst Woch och nach wäerten diskutéieren.

Ech géif am Numm vun eiser Kommissioun d'Chamber bieten, deem Projet hei eng allergréisst Zoustëmmung ze ginn. Ech soen de Membere vun der Kommissioun nach eng Kéier Merci fir hir Kollaboratioun. Dat, wat ech hei virgedroen hunn, dat ass eis gemeinsam Aarbecht, dem Sekretariat vun der Kommissioun seng, menge Mat-aarbechter an der Fraktioun hir an der Regierung hir ebenfalls.

Ech bieden also d'Chamber am Numm vun der Kommissiounen, deem Projet hir Zou-

stëmmung ze ginn, an d'Zoustëmmung vu menger Fraktioun, vun der CSV, ass gewëss.

Ech soen Iech Merci.

» Plusieurs voix.- Très bien!

» M. le Président.- Merci, Här Rapporteur. Den éischte Riedner ass den Här Krieps. Här Krieps, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

» M. Alexandre Krieps (DP).- Merci, Här President. Wat een heiansdo wonnere kann, dat ass, dass e Gesetz, wat am November 2003 déposéiert ginn ass, véier Joer brauch, bis hei virun d'Haus ze kommen. Dat schéngt mer laang. Mä all Gesetz, wat an dëse schwierigen Zäite vum Aarbechtsmaat engem Objektiv ka gerecht ginn, éischstens vun der Aarbechtswelt duerch d'ITM an duerch den Emploi, duerch d'ADEM, déi Welt ze ënnerstëtzen, ass wëllkomm.

D'Missioun vun deem Comité sinn ons kloer genuch definéiert. Mir hoffen op eng méi prospektiv Aarbecht an net nëmmen eng reaktiv Aarbecht, wéi dat bis elo oft war, am Fong fir d'Regierung ze beroden, eng Aart „thinktank“.

Déi Zesummesetzung vun deem Comité huet ons ganz propper erschéngt. Dass den Aarbechtsminister déi presidéiert, hunn ech am Fong léiwer, wéi wann et de Minister vun der Égalité des chances ass, well en awer

méi no drun ass. Dass déi Zuel vun deene Comitésmembere begrenzt ass, fannen ech och gutt, da gëtt et also kee Poterclub.

Wat hei zielt, dat ass d'Kompetenz, do sinn déi Beschtt just gutt genuch, fir dohinner ze goen. An ech maachen hei en Appel un d'Sozialpartner, dass si och hir Beschtt schécken.

Bei den Experten hätt ee sech kënnen natierlech och erwaarden, heiansdo fir punktuell Froen Auslänner erunzezéien, well déi hunn d'Erfahrung op hiren Aarbechsmäert och gemaach, wa mer elo vun der ADEM-Säit schwätzen.

Deen zweete Volet vun där Gesetzgebung huet mir ganz interessant geschéngt, an deen Term «Conciliation» gefält ons och besser wéi dee vun der «Médiation», virausgesat natierlech, dass d'Saisines duerch déi zwou Säite gemaach ginn, den Interesseierten oder seng Patronen.

Am Kommissiounsbericht war dee schéine Saz ze liesen «...avant l'engrenage judiciaire». Do weess een, wéi een erakënnt, an net, wéi een erauskënnt.

Wat e bëssen interessant och war, dat ass, den Délai de recours bei den Aarbechtsgerichter, dee gëtt natierlech suspendéiert, awer klorerweis net an de pénalen Instanzen. Wëschenswäert wär natierlech, dass dat hei deem Eenzelnen a sengem Patron zeguttkënnt.

Wat ech e bësse vermësst hunn an deem

Volet, dat ass, dass dee Règlement grand-ducal - dat ass vläicht eng Suggestioun, wann et net virgesi wär -, deen de Minister fixéiert, d'Saisine de détail de l'instruction an d'Indemnitéite vun der Conciliateure festleet, och en Délai drasetzt. Well mer vermëssen den Délai. Net dass mer an dëser Instanz esou laang hannendrulafe, wéi an deenen üblechen aneren Instanzen.

Ze hoffe wär och, dass eben hei duerch dës Instanz d'Aarbechtsgerichter selwer entlaascht ginn.

Heizou soen ech nach, dass ech dem Marcel Glesener als Rapporteur zu sengen Erklärungen an zu senger Aarbecht an der Kommissioun Merci soen, a brénge selbstverständlech den Accord vun der Demokratescher Partei.

Merci.

» Une voix.- Très bien!

» M. le Président.- Merci, Här Krieps. Den nächste Riedner ass den Här John Castegnaro.

» M. John Castegnaro (LSAP).- Här President, Kolleginnen a Kollegen, och

Chambre
des Députés
L U X E M B O U R G

Chamber TV
weist all
öffentlech Sëtzung
live an integral

An der Stad
um Kanal S29 (Coditel) oder
um Kanal S40 (Eltrona/Siemens)

Zu Esch
um Kanal S24 / 455.25 Mhz

An der Gemeng Déifferdang
um Kanal S29

An der Gemeng Diddeleng
um Kanal S32

An der Gemeng Nidderaanwen
Kanal S29

An der Gemeng Bartreng
um Kanal S40 / 455.25 Mhz

Zu Walfer
um Kanal S29 / 367.25 Mhz

Zu Biwer an zu Wecker
um Kanal S40 / 455.25 Mhz

An der Gemeng Bous
um Kanal S40 / 455.25 Mhz

An der Gemeng Bërmereng
um Kanal S40 / 455.25 Mhz

An der Gemeng Konter
um Kanal S40 / 455.25 Mhz

An der Gemeng Dippech
um Kanal S40 / 455.25 Mhz

An der Gemeng Dikrech
um Kanal S19 / 287.25 MHZ

Zu Iermsdref
um Kanal S40 / 455.25 Mhz

Zu Esch-Sauer
um Kanal S40 / 455.25 Mhz

Zu Nidder- an Uewerfeelen
um Kanal S40 / 455.25 Mhz

An der Gemeng Gréiwemaacher
um Kanal S40 / 455.25 Mhz

An der Gemeng Hieffenech
um Kanal S40 / 455.25 Mhz

An der Gemeng Hesper
um Kanal S40 / 455.25 Mhz

Zu Kielen (& Brameschhaff),
Keespelt, Meespelt,
Ollem a Nospelt
um Kanal S40 / 455.25 Mhz

An der Gemeng Mamer
um Kanal S40 / 455.25 Mhz

An der Gemeng Manternach
um Kanal S40 / 455.25 Mhz

An der Gemeng Medernach
um Kanal S40 / 455.25 Mhz

ech wëll direkt dem Rapporteur fir de schrëftlechen a mëndleche Rapport Merci soen an och direkt ënnersträichen, dass meng Partei dee Projet do selbstverständlech wäert stëmmen.

» **M. Charles Goerens** (DP).- Dat nennt ee Kohesioun!

» **M. John Castegnaro** (LSAP).- Dat nennt ee Kohesioun! Mä vu dass ech bis elo bal nëmme Guddes héieren hunn, wëll ech och ënnersträichen, dass ech frou sinn iwwert d'Aussoe vum honorabelen Alexandre Krieps, déi ech och esou kann ënnersträichen an akzeptéieren. Ech brauch dann net méi selwer drop anzegoen. Mä et ass scho wichteg, dass ee sech Gedanken iwwert d'Rapiditéit och vun esou engem Gremium mécht.

Do wou ech och mat him d'accord sinn, dat ass wann hie seet, et wier noutwendeg eng héichkaräteg Besetzung ze hunn. Si wier dann definitiv héichkaräteg, wann och Vertieder vun eis derbäi wieren, mä dat ass an deem Sënn jo net virgesinn.

(Interruption)

Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, mir befannen eis an enger Diskussioun, déi e volle Bestanddeel vum sougenanntenen „Lëtzebuerger Modell“ ass. Och hei erëm eng Kéier - och wann dat oft belächelt oder kritiséiert gëtt a wann Einzelner mengen et wier en Auslafmodell - wësse mir oder déi meescht vun eis, dass dee Modell Lëtzebuerg, dee ganz villfälteg zesummegeat ass, am Interess vum Land viles gelescht huet a mat Sécherheet och weiderhin eng bedeitend Roll wäert spillen.

Et sief mer erlaabt just drop hinzeweisen, dass déi national Tripartite de 24. Dezember dëst Joer hiren 30. Jubiläum feiert. Dat ass also awer schonn e laangen Dag! Mä duerfir ass se net méi al ginn an duerfir wäert se och weider a grousser Form an Aktivitéit bleiwen.

Firwat soen ech dat vum Lëtzebuerger Modell respektiv vun der Tripartite? Well dee Comité permanent du travail et de l'emploi et instance de conciliation - op d'mannst den éischten Deel dovun - am Kader vun der nationaler Tripartite gebuer ginn ass an den Numm an engem bestëmmte Moment vum Comité permanent du travail gedroen huet. Haut soll also dat Gesetz, wat mer ofstëmmen, déi Saach ofrënnen an erweideren.

An deem Sënn leeë mer mat deem Gesetz hei éischstens fest, dass dee Comité permanent du travail et de l'emploi an esou virun institutionaliséiert gëtt, wat wesentlech ass, och fir sai Fonctionnement, seng Bedeutung a fir och eescht geholl ze ginn. Et ass richtig - an dat soll een ervirsträichen -, dass en op engem héijen Niveau fonctionnéiere wäert a muss, an d'Presenz vu véier Ministeren dat jo och ënnersträicht.

Zweetens erweidert e sech ëm déi dach bedeitend zousätzlech Fonctioun vun enger Instance de conciliation. Firwat bedeitend? Mä well et souwuel e preventive wéi e schlichtende Charakter soll hunn, fir Meinungsverschiedenheeten, Sträitsituatiounen, déi kéinten entstoën oder déi entstane sinn, an d'Hand ze huelen a versiche Léisungen ze fannen.

Drëttens, och net onwesentlech ass, dass eben dee Gremium tripartite besat ass, an dat och no de geltende Regele wéi se am Gesetz vun 2004 iwwert d'national Repräsentativitéit - fir dat elo emol vereinfacht ze ënnersträichen - ...

Entschëllegt wann ech ze haart sinn. Ech wëll lech jo net stéiere bei Ärem Dialog do, mä Dir stéiert mech awer e bëssen.

(Interruptions et hilarité)

Also besat gëtt no de Regele vum Gesetz iwwert...

» **M. le Président**.- Här Castegnaro, loosst lech net stéieren!

» **M. John Castegnaro** (LSAP).- Jo, duerfir muss een hei haart schwätzen.

...d'national Repräsentativitéit oder de Rapport collectif de travail. Dat ass wichteg, well domat eng Rei Regeln, déi eben hei an dësem Land bestinn, berücksichtegt ginn.

Ech mengen, et wier och positiv, esou wéi et och noutwendeg ass, dass mer zu Lëtzebuerg eben - an zu Recht - no där Method verfueren, déi sech bewäert huet, dass een näischt dem Zoufall iwwerléisst, och net de Sozialdialog an dat Zesummeliwwen, well et am Géigendeel dozou kéint féieren, dass deem dach legendäre soziale Fridden an dësem Land da géif riskéieren a Fro gestallt ze ginn, a well et och an der Zukunft, vläicht méi nach wéi an der Vergaangenheet, opgrond vu komplexe Konditiounen duerch d'Globaliséierung an Ähnlech noutwendeg ass, dass een e gudde Sozialdialog huet, dee gutt a permanent fonctionnéiert.

Dat muss Lëtzebuerg sech leeschten. De Contraire kënne mer eis net leeschten. Mir brauchen einfach deen Dialog. Mir brauchen déi Schlichtung a Preventioun, wéi ech dat genannt hunn, fir eens ze gi mat all deem, wat op eis duerkënnt. Ech hunn d'Globaliséierung genannt. Ech nennen déi ëmmer méi rasant Verännerungen an der gesamter Ekonomie, mä ech nennen och deen ëmmer méi groussen Drock op d'Salariéen, net nëmmen an dësem Land, mä weltwäit, mat all deenen Diskussiounen iwwer ëmmer méi Flexibiliséierung, all déi Diskussioune mat ëmmer méi Kompetitivitéit a Produktivitéit.

Mir hunn d'lescht Woch oder déi Woch virun de Livre vert ugeschwat. Mir hu gëschter oder haut gelies, wat gëschter am europäesche Conseil vun de Sozial- an Aarbechtsministeren erëm eng Kéier iwwer Opt-out an esou virun, iwwer Aarbechtszäite gesot gouf. Alles dat féiert jo zu Spannungen a féiert dozou, dass ëmmer erëm Drock ausgeübt gëtt, fir och an deene Länner, wou dat nach keen Thema ass, et awer vläicht ze thematiséieren.

Bedeitend ass och, dass souwuel d'ITM, déi mer jo muer dann definitiv reforméieren, an och d'ADEM, déi mer eng Kéier wäerten - hoffentlech bal - reforméieren, vill méi staark agebonne ginn an deen Dialog a senger ganzer Bandbreit - de Marcel Glesener ass zum Deel dorop agaangen -, méi fest agebonne ginn an domat nach méi eng grouss a besonnesch méi eng aktiv Roll a Verantwortung kréien, wann am Comité permanent du travail et de l'emploi déi Saachen diskutéiert ginn, déi am Zesammenhang mat eisem Aarbechtsmaart permanent mussen zur Debatt stoën.

Wann ech soen, d'ADEM an d'ITM spillen do an Zukunft vill méi eng bedeitend Roll, da seet een domat och d'Noutwendegkeet vun enger gudder personaler Besetzung vun deene Verwaltungen - och aneren, mä deenen zwou -, vun héich qualifizéierte Leit, vu beschten Infrastrukturen an och d'Zurverfügung-Stelle vun den noutwendegen finanzielle Moyenen, fir dass déi Aarbecht, déi Responsabilitéit och kann iwwerholl ginn.

Et freet mech duerfir - ech soen et ëmmer erëm -, dass mer muer d'ITM-Gesetzgebung hei kënne verabschieden,...

(Interruption)

Gelif? Neen? Okay. Dann ass et méi roueg muer.

(Hilarité)

...an dass mer deen Audit iwwert d'ADEM an deenen Deeler, wou mer e breede Konsens kënne fannen, och an d'Reform vun der ADEM mat abezéien, also dass dat net doudege Buschtaf bleift.

Dat Gesetz, wat mer haut verabschieden - ech wëll dat och nach eng Kéier ënnersträichen -, dréit d'Handschrëft vum Bureau international du travail. Do gesäit een erëm eng Kéier wéi wäit och vu Genf aus d'Iwwerleeungen, d'Virschléi droe kënnen. Déi Iwwerleeunge vum BIT sinn hei a wesentleche Froe jo och wäitgehend berücksichtegt ginn.

Mä de Comité permanent dréit och d'Handschrëft vun de Sozialpartner, wat och dozou gefouert huet, dass et vläicht e bësse méi laang gedauert huet. A wann een dann och d'Avise vum de Berufschambere kuckt, da gesäit een, dass déi sech a Moossen halen, an dass eenzel Iwwerleeungen et awer derwäert sinn, nach eng Kéier spéider gekuckt ze ginn.

Ech wëll besonnesch ervirsträichen, souwuel wat d'Arbeiterkammer ubelaangt wéi d'Privatbeamtechamber, dass se éischstens och do schonn d'Unicitéit vun der ITM uschwätzen - iwwert déi mer muer erëm eng Kéier wäerte schwätzen -, an dass zweetens...

» **M. François Bausch** (DÉI GRÉNG).- D'nächst Woch, Här Castegnaro!

» **M. John Castegnaro** (LSAP).- Ech si ganz duercherneen. D'nächst Woch. Muer kënnns du net, jo?

(Hilarité)

Ech sinn an engem Aarbechtsäifer, deen ass net méi ze bremsen, an et soll een d'Eise schmieden esou laang wéi et waarm ass. Et wier jo virbildhaft, wa mer muer géifen tagen an dat endlech géife verabschieden, nodeem dat säit 1991 undauert, fir déi Reform do ze maachen.

(Brouhaha général)

Mä ëmmerhin den 13. - wann dat kee schlecht Omen ass - maache mer et definitiv, owes spéit. Jo, doriwwer wäerte mer dann och nach knouteren, ech weess dat elo schonn. Mä ëmmerhi féiere mer déi Diskussioun nach eng Kéier.

Da gëtt et an de Berufschambere vun de Salariéen och Iwwerleeungen a Kritiken iwwert d'Entscheidungs- an d'Aberuffungsprozeduren. An d'Berufschambere vum Patronat féieren eigentlech eng hefteg Kritik, andeem se soen, déi Schlichtungsinstanz do wier net noutwendeg gewiescht, mir hu jo Aarbechtsgerichter, dat misst duergoen.

Déi Meinung deelen ech iwwerhaupt net! D'Aarbechtsgerichter, wéi d'Gerichter, sinn an der Regel déi lescht Instanz. Et dauert laang. Effektiv, et kascht och Suen an et ass mat aneren Onannehmlechkeete verbonnen. A wann een am Virfeld munches ka klären ouni Gerichter domat befaassen ze mussen, dann, mengen ech, hätt een eng gutt Aarbecht gelescht.

Ech wëll awer domat gesot hunn, eenzel positiv Kritiken an anerer, déi virbruecht gi sinn, déi sollt ee kucken a sollt een och an Zukunft net aus den Ae verléieren. Ech mengen, dass ee Gesetz wéi dat hei net eng éiweg Liewensdauer huet, mä dass een hei sollt wëssen, dass ee méiglechst schnell misst eng Evaluatioun maachen, fir ze kucken, wéi wierkt dat sech alles an der Praxis aus an ass et dann noutwendeg unzepassen, nozebesseren, fir ebe méiglechst praxisno ze sinn an derfir ze suergen, dass dat Gutt, wat ee maache wëllt, och permanent realiséiert gi kann.

(M. Lucien Weiler reprend la Présidence)

Nach eng Kéier: D'LSAP stëmmt deem Gesetz zou, ënner anerem och, fir dat nach eng Kéier gesot ze hunn, well et och eng Bedeitung fir den Aarbechtsmaart, fir d'Organisatioun, d'Iwwerwaachung, d'Initiativen um Aarbechtsmaart huet, andeem jo do preventiv, proaktiv an insgesamt duerch Diskussiounen nei Léisungsvirschléi an der Bekämpfung vun der Aarbechtslosegkeet kënne fonnt ginn.

Merci.

» **Une voix**.- Très bien!

» **M. le Président**.- Merci, Här Castegnaro. D'Madame Loschetter huet d'Wuert gefrot.

» **Mme Viviane Loschetter** (DÉI GRÉNG).- Merci, Här President. Et ass scho ganz vill gesot gi vu menge Kolleegen an ech stëmmen deem och zou, vu dat mer eis jo och eens waren an eens sinn an der Kommissioun iwwert dee Projet de loi. Dofir géif ech just gären e puer kleng Remarquen dozou maachen.

Et stëmmt, an den Här Castegnaro huet dat jo elo explizit erkläert, dass de BIT ons esou ee Comité permanent du Travail et de l'Emploi recommandéiert huet, an dat mir, bis op zwou Ausnahmen, integral u sech déi Recommendationen elo hei am Gesetz erëmfannen, an dat den Objektiv vun deem neie Comité jo och deen ass, deen hei och vum Rapporteur ganz detailléiert beschriwwen ginn ass. Dat heescht mat der ADEM zesummen déiselwecht Observatiounen maachen, sech ëm de Chômage këmmen, etc., an deen anere Volet „Travail“ méi spezifesch dann och mat der ITM déiselwecht Beobachtungen, Konsequenzen zéien a Mesurë virschloen.

Mir hu just ee ganz klengt Bedenken, wat déi kloer Fonctionnementsregelen an déi kloer a prezis Kompetenz vum deem Grupp ubelaangt. An ech denken et war d'Chambre des Employés privés, déi och déi Bedenke beschriwwen hat, zumools wou de BIT schreift mir misste wierklech ganz kloer Règles de fonctionnement opstellen an och ganz kloer Kompetenz preziséieren. A mir froen eis, ob herno mat deem Règlement interne, dee virgesinn ass - quitte datt déi Leit jo wäerten e Modus vivendi fanne fir eens ze gi mateneen a fir och mateneen ze schaffen -, dat duergeet an ob dat och ons hei duergeet, fir ze soen: Hei, dat do ass ganz kloer déi Aart a Weis wéi mir ons Missiounen erfëlle wëllen.

Da wollt ech awer nach ee klengt Wuert soen - mä mir wäerten, wéi gesot, d'nächst Woch owes spéit nach eng Kéier drop zrëckkommen, an da wäert ech op alle Fall nach eng Kéier drop agoen -: Mir hunn och vum Aarbechtsminister, an ech denken zwar och zu Recht, an der Kommissioun gesot

kritt, datt hien eigentlech och dat Ganzt als eng perséinlech Erausforderung gesäit, datt hien deen dote Comité elo presidéiert, well mer elo fir d'éischt an enger Situatioun sinn, wou och d'Fonction publique dra vertrueden ass an datt dat jo awer och schonn eng Erausforderung ass, datt en Aarbechtsminister e Gremium elo presidéiert, wou ënner anerem och d'Fonction publique, also d'Représentanté vun der Fonction publique dra vertruede sinn.

An dat ass och eppes, wou ech e puer Mol héieren hunn an onser Kommissioun, datt dat jo awer dann och den éischte Schritt wier zu enger gemeinsamer Démarche, well mer jo d'nächst Woch iwwert d'Reform vun der ITM stëmmen, wou d'Fonction publique jo net dra vertrueden ass a wou d'Fonction publique nach ëmmer eng Ausnahm mécht zu Organisationsreformen. Hei ass d'Fonction publique dran.

Mir begrëssen dat, mat Sécherheet. Alldéngs, wa mer dann den Avis liese vun der Fonction publique an hire Représentanten, da gesinn déi sech a verschiddene Punkte wéineg concernéiert, wa se do sëtzen. Si soen dat och an hirem Avis: Hei, fir déi Punkte si mir eigentlech net concernéiert an och net gefrot, well mir jo do eis eegen Instanzen an eis eege Regelungen hunn. Dat ass eng ganz glécklech Viraussetzung. Loosse mer emol kucke wat do-rauser entsteet.

Mir sinn och net grad esou euphoesch wéi de Rapporteur ons dat hei alles verzielt huet. Ech denken, et soll ee gemittlech a prudent mat deem neie Comité ufänke mat schaffen, mä ob dee Comité do elo all Problemer léist, déi d'Regierung an d'Land hunn, dat woe mir awer nach ze bezweiwelen.

Da wollt ech nach eng lescht Remarque maachen zu der Instance de médiation formelle oder zu der Instance de conciliation, déi dann och complémentaire ass zu deene Missiounen an Aktiounen, déi d'ITM mécht, an ech wëll awer och ënnersträichen, déi heiansdo och d'Gewerkschafte maachen oder och heiansdo d'Employeure maachen, wou se versichen ënnert sech eens ze ginn.

Ech denken, datt dat e gudden éischte Schritt ass, mä mir verrieden awer éischter de Point de vue, datt d'Médiatioun elo ganz oft a ganz vill an iwwerall gebraucht gëtt, et ass e bëssen ee modernen Term. Alldéngs ass d'Médiatioun awer eng Studie. Do muss ee studéiere goen, fir dat ze léieren, an do ginn et och Diplomer, Unidiplomer. A mir froen ons, ob et net besser wär, wéi et och iergendwou eng Kéier suggéiert ginn ass, datt mer herno er-iwwerginn op eng richtig Institutitioun, déi an deem Kontext mat deem Comité zesumme schafft, mä wou dann awer och déi Mediatioun vu Leit ausgeübt gëtt, déi och déi noutwendeg Kompetenzen dofir hunn an déi och déi noutwendeg Studien dofir gemaach hunn.

Ech denken, datt d'Médiatioun an deem Kontext vun „Travail et Emploi“ sécherlech hir Plaz huet an och sécherlech ganz vill Aarbecht wäert hunn, mä soll vu Leit gemaach ginn am Optrag vläicht vum Comité permanent du Travail et de l'Emploi, mä vu Leit gemaach ginn, déi déi Studien dofir gemaach hunn an déi och déi Qualifikatiounen, Kompetenzen an Diplomer dofir hunn.

Dëst gesot ginn ech d'Zoustëmmung vun der grénger Fraktioun zu dësem Projet de loi.

» **M. le Président**.- Merci, Madame Loschetter. Den Här Minister François Biltgen.

» **M. François Biltgen, Ministre du Travail et de l'Emploi**.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, och zu dësem zweete Projet wëll ech dem Marcel Glesener Merci soen. Ech mengen hien huet praktesch alles vun Detailler gesot. Ech wëll da just op e puer Saachen agoen, déi hei an der Debatt opgeworf goufen.

Éischstens, jo et huet laang gedauert. Bal genee véier Joer, well d'Chamberskommissioun huet den Här Glesener als Rapporteur genannt de 15. Dezember 2003. Also, mir hunn et bal véier Joer gepackt. Ech muss och soen, dass, wann ech esou kucke wéi a Frankräich mäi Kolleg Aarbechtsgesetzer mécht - oder soll ech soen, de President vun der Republik? -, da kann een heiansdo neidesch gi wéi séier dat geet. Dat ass dat eent. Mir sinn oft spéit drun an heiansdo ass et och esou, dass eppes, wat een op den Instanzewege gëtt, vläicht scho licht dépaséiert ass, wann ee bis aus dem Instanze-wee erauskënnt.

Op där anerer Säit soen ech awer, dass et och eppes mat engem Lëtzebuerger Modell ze dinn huet. Nämlech deem, dass mir zum Beispill Berufskummeren hunn, déi mer seriö huelen. Dass mer e Statsrot hunn, dee

vill méi eng staark Roll spillt wéi en a Frank-räich spillt. Mä dat huet och eppes domat ze dinn, dass mer keen anert Organ niewent der Chamber hunn.

Et huet awer och eppes domat ze dinn, dass mer, notamment wat d'Aarbechtsrecht ubelaangt, eng Tradition hunn, zu där och dësen Aarbechtsminister steet, nämlech d'Sozialpartner esou vill wéi méiglech mat anzebannen. Och dat - an et ass gesot ginn hei op dëser Tribün - hält Zäit.

An dann hu mer och eng Tradition, an eigentlech sinn ech och frou mat där Tradition, dat ass déi Aart a Weis, Här President, wéi och d'Chamberskommissioun schafft. Wann ech elo zrëckkucken op Projeten, déi ech d'Éier hat als Aarbechtsminister virzebréngen an hei gestëmmt ze kréien - et sinn der vill, mä ech huelen déi, déi wierklech méi eng Reform duerstelle wéi eng Adaptatioun: Horeca-Gesetz, Kollektivvertragsgesetz, dat heite Gesetz -, dann hu mer vill diskutéiert an der Chamberskommissioun a mir hunn ëmmer erëm op deene Punkten hei large Majoritéiten an dëser Chamber gehat.

Och do sinn ech awer am Endeffekt frou iwwert déi Aart a Weis wéi mer zesumme schaffen, dass mer net hei mat der Briechstaang duerchginn an dass de Minister kënn a seet, hien huet jo eng Majoritéit vun enger Koalitioun, an da gëtt eben d'Majoritéit géint d'Oppositioun ofgestëmmt. Mir hunn et ëmmer hei fäerdeg bruecht, a wesentleche Reformen am Aarbechtsrecht trotzdeem large Majoritéiten inklusiv an d'Oppositiousreien eranzekréien. Dat bréngt dann och mat sech, dass mer do méi Rou hunn.

Well wann ech zrëckkucken, all déi Artikelen - ech hu se all gesammelt - déi komm sinn, wéi mer wollten d'Kollektivvertragsgesetz reforméieren, wou den Tenor war: Dir gitt ni eens! An et gëtt nëmme Kaméidi an esou weider an esou fort. - Mir haten hei grouse Konsens an dëser Chamber, a méttlerweil fonctionnéiert dat Kollektivvertragsgesetz och an et gëtt net méi vill driwwer diskutéiert. Och dat mengen ech huet eppes domat ze dinn, dass mer hei versicht hunn, op Konsensusen ze kommen a Gesetzer ze maachen, déi eng Reform duerstellen, mä wou mer awer kucken, dass mer dat uerdentlech maachen. Dat also zum Délai.

Ech sinn natierlech elo frou, dass et eriwwer ass! Also dat muss ech lech gäre soen.

Zweetens, zum Comité permanent du travail et de l'emploi. Wann ech do op d'Froen aginn, wéi soll e fonctionnéieren an esou weider an esou fort, wëll ech drop hiweisen, dass en e Virgänger huet, nämlech de Comité permanent de l'emploi, deen et zënter '95 gëtt an dee mat der ADEM zesumme schafft. Do hu mer ganz vill Erfahrung gesammelt. Dat heescht, mir beschreiden hei keen Neiland.

Et ass net wéi mat deem Comité, Madame Loschetter, deen Dir elo schonn ugeschwat hutt, op dee mer den nächsten Donneschdeg kommen, de Comité de coordination du système national d'inspection du monde du travail. Dat ass Neiland. Do gëtt et effektiv méi Diskussioun. Mä hei beim Comité permanent du travail et de l'emploi hu mer Erfahrungswäerter gesammelt am Kader vum Comité permanent de l'emploi.

Elo gëtt et jo de Comité permanent du travail et de l'emploi. Mir hunn effektiv e bestehend Organ geholl - duerfir gëtt deen Artikel jo ofgeschaaft - a mir hunn doraus e grousst gemaach, esou dass et ëmmer den Aarbechtsminister ass, eng Kéier méi mat der ADEM, eng Kéier méi mat der ITM, deen do mat de Sozialpartner zesummeschafft.

Et war eng Diskussioun opkomm am Kader vum Audit vum BIT fir ze soen: Ma solle mer dann net der ITM eng Direction tripartite ginn? Do huet de BIT gesot: Neen! Dat wär och net onbedéngt an Aklang ze bréngen mat der Konventioun 81, géif ech mengen, währenddeem ee bei der ADEM éischter kéint iwwer esou eppes nodenken, wéi bei der ITM.

Mä de BIT huet awer gesot: Dir musst d'Sozialpartner mat abannen! Dir kënn net einfach eng Verwaltung do hunn, déi op den Terrain geet an déi ni Kontakt huet mat de Sozialpartner, mat de Gewerkschaften, mat de Patronatsverbänn, soss ass déi och isoléiert. Déi muss mat deenen zesummeschaffen. Duerfir ass déi doten Iddi dann esou gebuer, dass mer e Comité permanent du travail et de l'emploi gemaach hunn.

Zwou Saachen hu mer net gemaach. Mir hu keng Présidence tournante gemaach. Et ass ëmmer den Aarbechtsminister, deen do presidéiert. Dat ass och gutt esou. Mir hunn och net d'net representativ Gewerkschafte mat erageholl. Mir hunn d'representativ Gewerkschafte souwuel aus dem Privat- wéi aus dem öffentliche Secteur, dat ass ganz kloer, mä mir hunn net déi net representativ Gewerkschaften hei mat erageholl, och op-

grond vun dem Kollektivvertragsgesetz, wat awer do eendeiteg Weeër gezechent huet. Dat also zum Comité permanent selwer.

Zu der Instance de conciliation an zu der Diskussioun Mediation oder Conciliation. Ech wëll emol fir d'éischt soen, wou déi Iddi dem Aarbechtsminister komm ass. Déi ass him komm opgrond vu senger Vergaangenheet als Affekot, dee ganz vill am Aarbechtsrecht an am Sozialrecht geschafft huet. Duerfir war ech jo e bësselchen ech wëll net soen erfériert, awer améséiert, dass just d'Patronatsvereenegungen am Ufank Berührungssängschten haten, dass just d'Patroné mer ganz oft gesot hunn: Majo, ech muss all Kéiers op d'Gericht goen, a wann ech en décke Feeler gemaach hunn, da verléieren ech. Kéint een dann do net am Gudden eens ginn?

Dach, et kann een ëmmer am Gudden eens ginn, mä da mussen déi zwou Säiten Transaktiounen schreiwen. Do traut ni een deem aneren. En typescht Beispill wat ech ëmmer hat, dat ass de Patron, deen aus der Roserei ee mëndlech entlooss huet. Esou awer wierklech mëndlech avec effet immédiat, fir ze soen: Géi heem a komm och ni méi zrëck! Et ass natierlech gewosst, dass een dann de Prozess direkt automatesch verluer huet. Ob ee gutt Grënn hat oder keng gutt Grënn hat, dann ass de Prozess verluer.

Dann huet heiansdo de Patron gesot: Majo lauschter, ech hunn do iwwerreagéiert. Mir sinn e klenge Betrib mat e puer Leit. Ech war esou rosen, ech hunn dat esou gesot, ech wëll en dann erëm astellen. Jo, wann dann de Salarié bei säin Affekot geet, da seet den Affekot: Hoho, pass op, well wann s du elo erëm zrëckgees, du gëss agestallt, dann entléisst hien dech richtig mat de richtigen Argumenten an dann hues de keng Chance méi. Hei kriss de nach weinstens Sue viru Gericht!

Esou dass een da scho misst eens ginn, eng Transaktioun ze maachen, wou een da géif draschreiwen: Okay, du fänks erëm un, dat doten ass vergiess a kënn net méi erëm; du hues eng Garantie, dass de net entlooss gëss an ech weess net esou vill Méint an esou weider. Dat ass alles dran, mä dat ass ganz schwierig.

Duerfir, wann een esou eng Instance de conciliation hätt - ech kommen op d'Conciliation -, dat war d'Iddi, da kéint een eng Partie Saachen, ier dass se op d'Gericht kommen, bei esou eng Instanz féieren an do kéint esou eng Transaktioun geschriwwen ginn. Woufir ass déi kredibel? Majo well e President do ass, dee kënn vun der Gewerbeinspektioun. Dat muss natierlech ee sinn, deen net virdu scho mat de Leit hantéiert hat, well d'Gewerbeinspektioun versicht jo och e bëssen ze vermëtlen. Dat huet se jo an der Vergaangenheet gemaach, dat mécht se och an Zukunft. Et muss also ee sinn, deen net scho befaangen ass. Da sëtzt e Vertrieeder vum Patronat do an e Vertrieeder vun de Gewerkschaften do, a wann dann eng Transaktioun virgeschloe gëtt, dann ass déi Transaktioun och kredibel fir jiddferen an da kënnen d'Leit éischter ënnerschreiwen.

Mir wëlle wierklech och net, dass dat soll eng nei Gerichtsinstanz ginn, an duerfir fonctionnéiert dat och strikt fräiwëlleg. Et kann nëmmen d'un commun accord ugeruff ginn an et kann och nëmmen d'un commun accord erëm ophalen. Dat heescht, déi zwou Parteie mussen d'accord si mat der Transaktioun a wann eng déi Transaktioun net wëllt, dann ass et eriwwer.

Elo ass d'Fro zu Recht opgeworf ginn: Wat ass mat den Délaien? Mir hu keng Base réglementaire fir d'Délaien. Mir menge mir brauchen et net, well et steet eppes am Text wat wichteg ass, nämlech dass d'Instance de conciliation selwer ka soen, et ass Echec. Et kann net sinn, dass dat heite benotzt gëtt fir d'Gerichtsdélaien no hannen ze schieben an da gëtt et hei schwele gelooss. Do mussen déi Leit kënnen soen: Lauschter, mir gesinn, dass Dir net wëllt mateneen eens ginn a mir soen elo, elo ass et eriwwer, a wann Dir nach wëllt eppes maachen, da musst Der effektiv bei d'Gericht goen oder net.

D'Fro, Instance de médiation oder net: Mir hu se am Ufank effektiv Mediation genannt. De Projet ass scho véier Joer al. Méttlerweil ass vill an der Mediation geschitt, wat och richtig hei gesot gouf. D'Chambres du Commerce an des Métiers hunn eigentlech gesot: Entweder maacht Der eng richtig Mediation oder Dir maacht eppes, wat Der da Conciliation individuelle nennt. Mir wollten elo hei, well och op de Gerichter op d'Mediation geschafft gëtt, eng Instance de conciliation maachen. An deemselwechte Sënn, wéi mer schonn en Office national de conciliation hu fir d'Litiges collectifs. Dat heiten ass dann d'Contre-

partie vum ONC. Do wou et kee Litige collectif ass, wou et e Litige individuel ass, hu mer dann och en Organe de conciliation - net Mediation.

Elo muss ee kucken, wat iwwerall geschitt, wat bei de Gerichter geschitt, well wa bei de Gerichter géif vill méi vermëttelt ginn amplat just plädéiert an décidéiert ginn, da bräicht een och vläicht keen esou een Organ, mä ech mengen, dat heite ka complémentaire sinn a ka virun allem a klenge Betriber, wierklech bei deene klengen Entitéiten, wou e klenge Patron mat e puer Leit ass, vläicht hëllef, well do wenden d'Leit sech oft un d'ITM. An d'ITM kann net iergendwéi eppes maachen, mä elo kann d'ITM da soen: Ma lauschter, mer hunn esou en Organ, sidd Der dann allen zwee bereet, bei dat doten Organ ze goen an emol ze kucken, ob Der do géift eens ginn? Do kéint ech mer awer virstellen, dass da vill Saache géife geléist ginn oder op d'mannst munch Saache géife geléist ginn, ouni dass dat d'Leit nach vill Sue kascht - an dorëm geet et jo och -, an dass een da vläicht erëm d'Leit zesummeféiert.

Dir wësst, dass am Aarbechtsgesetz steet, dass, wann een zu Onrecht entlooss gouf, de Riichter ka soen: Du gëss erëm an d'äi Betrib integréiert. Dat geet jo ni méi! Wann een awer ka séier hei d'Leit zesummeféieren, kann ee vläicht et fäerdeg bréngen, dass d'Leit sech net trennen, wou se eigentlech schonn an enger Trennungsphas waren, an dat ass e bësselchen eng Hoffnung, déi mer dobäi hunn. Wat elo dat Organ bréngt, dat muss mer kucken. Mä ech si frou, dass mer dat och kréien. Dat ass e weidert klengt Stéck, fir dat ze maachen, wat de John Castegnaro sot, nämlech dat Mënschlecht eranzeféieren an net nëmmen dat Juristescht.

Wa mer vum Aarbechtsrecht schwätzen, schwätze mer natierlech vill Juristerei - an Aarbechtsrechtler besonnesch gären -, mä et geet nach ëmmer ëm d'Mënschen, an de Patron ass e Mësch an de Salarié ass e Mësch. Wa mer kënnen kucken, wéi mer mënschlech munch Problemer léisen, dann hu mer och vill geschafft.

Och dofir sinn ech ganz frou, well ech jo hei gespuert hunn, dass mer och hei eng ganz grouss breet Zoustëmmung, wann net och erëm dës Kéier eng Unanimitéit kréien. Ech soe villmools Merci fir déi vill Aarbecht, déi mer laang zesumme gemaach hunn an déi dann elo zu engem gudden Ofschloss kënn.

Merci.

» **Plusieurs voix.** - Très bien!

» **M. le Président.** - Merci, Här Minister. Mir kommen zum Vote vum Projet de loi 5242.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

De Projet de loi 5242 ass eestëmmeg ugeholl mat 59 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen (par Mme Martine Stein-Mergen), MM. Marcel Glesener, Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen, Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry (par Mme Claudia Dall'Agnol), John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err (par M. Roger Negri), MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz (par M. Romain Schneider);

M. Xavier Bettel, Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes (par M. Xavier Bettel), Mme Colette Flesch, MM. Charles Goerens, Henri Grethen (par M. Alexandre Krieps), Paul Helminger, Alexandre Krieps, Claude Meisch (par Mme Anne Brasseur) et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Camille Gira, Jean Huss, Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

MM. Gast Gibéryen (par M. Robert Mehlen), Jacques-Yves Henckes et Robert Mehlen;

M. Aly Jaerling.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou décidéiert.

Dir Dammen an Dir Hären, mir kommen zu eisem nächste Punkt vum Ordre du jour, dat ass d'Question avec débat vum honorabelen Här Jaerling iwwert d'Finanzéierung vun eise reliése Gemeinschaften. Här Jaerling, Dir hutt d'Wuert fir fënnf Minutten.

8. Question avec débat N°28 de M. Aly Jaerling relative à un accord concernant le financement des communautés religieuses

» **M. Aly Jaerling** (*Indépendant*). - Sou laang?!

(Interruption)

Här Minister, dot lech waarm un.

Här President, well jo esou munches hei am Land no chrëschtlechter Tradition a Gesënnung ausgeriicht ass, hat ech op Mariä Himmelfahrt eng Demande agereecht, fir d'Regierung iwwert d'Relationen tëschent Kierch a Stat an de Finanzement vun de reliése Communautéiten ze interpelléieren.

Well awer an der leschter Zäit an dësem Land d'Bierger ënnert der Austeritéitspolitik vun dëser Regierung mussen de Rimm méi zouzéien, dat awer ëmmer ënner chrëschtlechter Gesënnung an Nächsteléift, war et jo bal normal, dass ech haut op Niklosdag nëmmen eng Question avec débat a mengem Schung fonnt hunn.

Eng Question avec débat, déi kee gefrot huet, déi huet mer awer gestatt duerch déi chrëschtlech Gesënnung an Nächsteléift vun der Regierung, während ganzer 300 Sekonnen dem zoustännegen Här Minister Froen ze stellen iwwer Kierch a Stat.

Elo ass et awer esou, Här President, datt Dir laut Artikel 82 (4) vum Chambersreglement déi Froen, déi kee gestallt huet, viru 14 Deeg misst dem zoustännegen Här Minister zougestallt hunn, awer vergiess hutt, mir eng Kopie dovunner zoukommen ze loossen.

Duerfir, Här President, fir net ze vill Zäit ze verléieren, wier et vläicht besser, den zoustännegen Här Minister direkt hei zu Wuert kommen ze loossen, fir ze versichen, hien äntworten ze loossen op déi Froen, déi kee gestallt huet an haut och kee wäert stellen.

(Hilarité)

Oder awer engem vun den honorabele Membere vun der Presidentekonferenz, déi dat hei jo manigancéiert hunn, d'Wuert ze ginn, fir dem Här Minister déi Froen ze stellen, vun deene keen eppes weess.

Ech soen lech Merci.

(Hilarité)

» **M. le Président.** - Merci, Här Jaerling. Här Minister, Dir hutt d'Wuert.

» **M. François Biltgen**, *Ministre des Cultes.* - Ech géif jo gären op all Fro äntwerten, mä wann ech keng Fro hunn, kann ech net äntweren; dann äntweren ech eben net, weder op Niklosdag nach soss, wann ech keng Fro gestallt kréien.

» **Une voix.** - Très bien!

» **M. Aly Jaerling** (*Indépendant*). - Parole après ministre!

(Hilarité)

» **M. le Président.** - Här Jaerling, Dir hutt d'Wuert erëm.

» **Une voix.** - Fir eng Zousazfro gëtt et zwou Minutten, Här President.

» **M. Aly Jaerling** (*Indépendant*). - Här President, da muss den Här Minister sech un lech wenden, well déi Froen hätt Dir him jo missen zoustellen - laut Artikel 82 (4) vum Chambersreglement. Well ech si jo hei ewechgebootscht ginn ebe wéint dem Chambersreglement Artikel 89, verstitt Der.

Also, Här President, et deet mer jo och fuerchtbar leed, dass dat hei esou ofgelaf ass, mä ech wëll awer nach eng Kéier mäi Bedauern driwwer ausdrécken, dass et hei einfach an dëser Chamber net méiglech ass, iwwer en Thema ze schwätzen, wat am ganze Land an der Diskussioun ass.